



## GRA MIEJSKA

### "ŚLADAMI LEGEND LUBELSKICH I MIEJSKICH TAJEMNIC"

1.

#### **Centrum Inspiracji Turystycznej**

ul. Jezuicka 1/3

**Wskazówka:** Centrum Inspiracji Turystycznej otwarte jest od 10.00 do 18.00. Tutaj zaczynasz i kończysz grę. Dla wszystkich drużyn, które ukończą grę przewidziane są lubelskie upominki.

Zapisz czas rozpoczęcia gry na karcie odpowiedzi.

**Zadanie:** Przeczytaj opis gry i zapoznaj się z zasadami gry. Jeśli jesteście drużyną – podzielcie się zadaniami (na przykład: kapitan drużyny, nawigator, strażnik czasu, sekretarz etc.) i prześledźcie trasę. Przewidywany czas gry – spaceru to około 90 minut w tempie spacerowym.

Pierwsze zadanie w ramach gry: zapytaj osobę obsługującą, jaką nazwę nosiła instalacja artystyczna w poprzedniej edycji festiwalu. Odpowiedź wpisz w rubrykę :

Rozwiązanie:

1	2	3	4

2.

#### **Baszta Gotycka (Półokrągła)**

ul. Jezuicka 1 / Królewska 6

(baszta, mural)

**Zadanie:** Wejdz w podwórko ul. Jezuickiej, tuż za Bramą Krakowską. Znajdziesz tu Basztę Gotycką, która jest pozostałością murów miejskich z XIV wieku i świadkiem historii kształtowania się tożsamości Lublina. Po blisko 700 latach, dzięki wsparciu finansowemu Unii Europejskiej zabytek przechodzi gruntowny remont i z nowym blaskiem będzie przypominać o dawnej historii miasta.

Na podwórku znajduje się również mural, który jest kopią najbardziej znanej panoramy miasta z 1618 roku, pierwotnie zamieszczonej w albumowym wydawnictwie Abrahama Hogenberga i Jerzego Brauna, poświęconym ważnym miastom europejskim z tamtych czasów. Znajdź na obra-



zie umieszczoną legendę miejsc – pod nr 15 odczytaj imię świętego i zapisz je w miejscu rozwiązania.

**Wskazówka:** Polski odpowiednik imienia świętego to Wojciech.

Rozwiązanie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9

3.

### Brama Krakowska

(obrazy, krata - brama)

**Zadanie:** Pewnie zastanawiasz się, czemu brama prowadząca do Starego Miasta w Lublinie nazywa się Krakowska. Otóż, musisz wiedzieć, że Lublin leżał na bardzo ważnych szlakach europejskich – handlowych i strategicznych, m.in. na szlaku, który prowadził z Krakowa przez Lublin do Wilna.

Brama powstała w XIV wieku wraz z murami obronnymi i dzisiaj jest symbolem miasta historycznie i w przenośni. Przez wieki kształt średniowiecznej bramy zyskiwał nowe elementy, a jednym z nich są dwa obrazy znajdujące się od wschodniej i zachodniej strony. W XIX wieku wybito framugę, aby umieścić w niej obraz patrona Lublina, św. Antoniego. To bardzo zacny patron, który wraz z Św. Michałem Archaniołem oraz św. Stanisławem Kostką czuwa nad miastem i jego mieszkańcami. Święty Antoni jest jednym z popularniejszych świętych w Polsce, choć pochodził z Padwy (pięknego włoskiego miasta). Najczęściej przedstawiany jest z dzieciątkiem Jezus na rękach oraz kwiatem. W rozwiązaniu wpisz nazwę kwiatu, który rozpoznasz na obrazie.

**Wskazówka:** Aby dostrzec obraz, należy stojąc przed bramą od strony Starego Miasta spojrzeć w górę, tuż nad wejściem. Biały kwiat w ręku patrona jest symbolem czystości, a także często występował jako znak rodów królewskich, tzw. lilijka.

Rozwiązanie:

1	2	3	4	5

4.

### ul. Olejna 8

(kamienice, ciekawe detale, tablice pamiątkowe itp)

**Zadanie:** Jan z Oleju, rzecz jasna, utożsamiał się z miejscem swojego zamieszkania. A tożsamość miał bogatą – urodzony jako Aleksander Głowacki, miał lekkie pióro i silne korzenie na Lubelsz-



czyźnie. W swojej prozie często za miejsce wydarzeń wybierał miasto. Choć akcja najważniejszej jego powieści dzieje się w Warszawie, to za pierwowzór przynajmniej jednego z bohaterów posłużył lublinianin – Jan Mincel, kupiec. W rozwiązaniu wpisz pseudonim tego XIX-wiecznego pisarza.

**Wskazówka:** Powieść, o której mowa, to „Lalka”.

Rozwiązanie:

1	2	3	4

5.

### ul. Noworybna 3

**Zadanie:** Nie tylko znani lublinianie, ale i lublinianki zostały upamiętnione w przestrzeni Lublina. Na tej kamienicy znajduje się tablica pamiątkowa poświęcona Janinie Porazińskiej. Zapoznaj się z treścią umieszczoną na tablicy i w rozwiązaniu wpisz, kim była z zawodu mieszkanka lubelskiego grodu, rozmówczona w polskiej baśni i folklorze.

**Wskazówka:** Najbardziej znanym dziełem Janiny Porazińskiej jest powieść „Kto mi dał skrzydła?”, która jest fabularyzowaną biografią Jana Kochanowskiego.

Rozwiązanie:

1	2	3	4	5	6

6.

### Plac Rybny

**Zadanie:** Nazwa placu Rybnego związana jest z jego pierwotną funkcją – placu targowego, gdzie handlowano rybami złowionymi w przepływającej wówczas poniżej rzece Czechówce. Ale ryby, to nie tylko stała pozycja w lubelskim menu, ale coś znacznie więcej. Bo z rybami związana jest nazwa naszego miasta – LUBLIN, a z nią z kolei – legenda. Oto ona. Przez Lublin przepływają trzy rzeki, największa z nich to Bystrzyca. Osadnicy, kiedy szukali swojego miejsca na ziemi, często wybierali tereny z dostępem do bieżącej wody, która dawała pożywienie i energię. Tak było i tym razem. Wzgórza i doliny rzeczne były wymarzonym miejscem na osadę. Ale każde miejsce potrzebuje nazwy. Pewien książę przemierzający wschodnie ziemie zachwycony widokami, chciał poznać nazwę urokliwego grodu. O pomoc zwrócił się do rybaków, których dostrzegł na łodzi. Ci jednak onieśmieleni wyznali, że miejsce to pozostaje wciąż bez nazwy. Zdziwiony książę, korzystając ze swoich przywilejów i okoliczności orzekł więc, że odtąd miasto będzie nazywało się tak, jak ryba,



którą jako pierwszą wyłowią rybacy. Ale gdy wyciągnięto sieci, były w nim dwie ryby - szczupak i lin. I rzekł książę: „szczupak jest wilkiem rzeczonym, nie chcę, aby mieszkańcy tej osady tacy byli, lin zaś to ryba łagodna, więc wybierając z dwojga... zaraz, zaraz szczupak lub lin... niech ten wasz gród lub-linem się zwie. I zadowolony książę wyjechał z Lublina. Rozwiązanie jest proste, jeśli tylko pomyślisz: nawiązując do legendy – co dało początek Lublinowi?

**Wskazówka:** Przeczytaj dokładnie legendę – w dwóch miejscach znajduje się podpowiedź – czego do życia potrzebują ludzie i ryby?

Rozwiązanie:

1	2	3	4

7.

### Zaułek Hartwigów

(wiersz na ścianie, wiersz na schodach)

**Zadanie:** Lublin to może niewielkie miasto, ale o wielkim sercu. Dlaczego tak uważamy, bo zrodziło, było i jest domem dla wielu artystów, pięknych i utalentowanych ludzi. Zaułek Hartwigów został tak nazwany na cześć rodziny Hartwigów. W tym roku obchodzimy setne urodziny przedstawicielki rodu – poetki Julii Hartwig. Tutaj także działali Stanisław (ojciec) i Edward (brat) – obaj fotografowie, których sława wyrosła daleko poza granice Lublina. Dzisiaj w tym uroczym zaułku mieście się również zakład fotograficzny, taki prawdziwy, choć jak z dawnych lat. Ta artystyczna rodzina nie raz utrwała w bliskiej sobie materii zarówno Lublin jak i jego mieszkańców. Jak nazywamy zdjęcie z wizerunkiem osoby? - odpowiedź na to pytanie jest rozwiązaniem tej zagadki.

**Wskazówka:** Popularne „selfie” jest odmianą tego rodzaju fotografii.

Rozwiązanie:

1	2	3	4	5	6	7

8.

### Pomnik Lwa na Placu Zamkowym

**Zadanie:** Ta część Lublina zwana jest przez historyków „nieistniejącym miastem”. Dzisiaj widzimy tu bardzo miejskie krajobrazy – ulice, parking, kamienice - prawie nic nie wskazuje na to, że jeszcze przed II wojną światową, ta część Lublina była gęsto zabudowana, a uliczkami przechadzali się żydowscy mieszkańcy miasta. Lublin to miast o wielokulturowej i wieloreligijnej tradycji. Tradycji,



które się przenikały i stanowiły unikalny klimat miasta. Mimo tragicznej historii społeczności żydowskiej, której zostało odebrane prawo do bycia częścią społeczności Lublina, pamięć o naszych dawnych sąsiadach jest podtrzymywana, zarówno w tych trudnych historiach jak i w codziennej kulturze. Czy wiesz jak nazywa się najpopularniejszy przysmak Lublina, który wywodzi się z kuchni żydowskiej? - jeśli tak, to znasz rozwiązanie tej zagadki.

**Wskazówka:** Koniecznie spróbuj do śniadania – ciepły z masłem smakuje najlepiej.

Rozwiązanie:

1	2	3	4	5	6	7	8

9.

### Zamek Lubelski

ul. Zamkowa 9

**Zadanie:** Czyż jest bardziej rozpoznawalne miejsce w Lublinie od lubelskiego zamku? - zdecydowanie wizerunek Muzeum Narodowego w Lublinie, które mieści się w XIX-wiecznym budynku jest chętnie powielane na pocztówkach i fotografiach z Lublina. Czy to za sprawą zaiste ludzkiej twarzy, w której kształt układają się okrągłe okna i łukowate wejście. Być może. Zamek spogląda tymi swoimi oczami na miasto, a jego wnętrze kryje wiele historii. Dzisiejszy budynek, który wszyscy nazywamy zamkiem, w tym kształcie został zbudowany jako więzienie. Jednak na wzgórzu znajdują się jeszcze pozostałości po pierwotnej zabudowie – faktycznym zamku, którego zabytkowe Kaplica i Donżon, dzisiaj odrestaurowane, cieszą oko turystów i zwiedzających. Te cenne zabytki przywołują czasy założycielskie miasta i największej świetności Lublina. Kaplica Zamkowa Trójcy Świętej jest wpisana na listę UNESCO jako miejsce związane z zawarciem Unii polsko-litewskiej, zwanej Lubelską. Została wybudowana w XIV wieku z fundacji króla Kazimierza Wielkiego. Za sprawą innego władcy, księcia litewskiego, z rodu Jagiełłów, Władysława, zyskała oblicze pokryte bizantyńskimi freskami, nawiązującymi do wschodniego chrześcijaństwa i jednocześnie położenia Lublina na wielokulturowym szlaku. Jaki z motywów naściennych malowideł jest często wykorzystywany w opowieściach o Lublinie.

**Wskazówka:** Pomyśl o postaciach „nie z tej ziemi”.

Rozwiązanie:

1	2	3	4	5	6



10.

### Brama Grodzka

(inskrypcja data zapisana łacińskimi cyframi)

**Zadanie:** Brama Grodzka jest jedną z dwóch bram miejskich Starego Miasta. Jest częścią obwarowań, które powstały w XIV wieku, kiedy kształtowało się miasto Lublin. Dzisiaj jej kształt nie przypomina średniowiecznych murów, gdyż w XVIII wieku została przebudowana według projektu Dominika Merliniego i zyskała nowe funkcje – mieszkalno-usługowe. Ślad przebudowy został również oznaczony dodatkowymi informacjami na elewacji. Brama zwana jest niekiedy Bramą Żydowską, gdyż do czasów II wojny światowej stanowiła przejście pomiędzy chrześcijańskim i żydowskim miastem. Obecnie w Bramie Grodzkiej znajduje się siedziba Teatru NN – instytucji, która zajmuje się pamięcią o żydowskich mieszkańcach Lublina. Co oznaczają litery umieszczone na elewacji, nad przejściem, od strony ul. Grodzkiej – odpowiedź wpisz w miejsce rozwiązania.

**Wskazówka:** Jak się okazuje nie tylko słowami, ale i literami możemy zapisać liczby.

Rozwiązanie:

1	2	3	4	5	6

11.

### ul. Podwale

**Zadanie:** Znajdujesz się na ulicy biegnącej u podnóża wzgórza staromiejskiego. To niezwykle malownicze miejsce, głównie za sprawą widoku na wielokolorowe fasady kamienic i bogactwo roślinności porastającej zbocza. Niegdyś znajdował się tutaj szpital św. Łazarza i klasztor żydowski oraz na przykład jeden z lokalnych browarów i piekarnia Jenzów. Dzisiaj wciąż możemy oglądać kościół Św. Wojciecha, dawne Gimnazjum żeńskie sióstr kanoniczek, którego budynek nadal pełni funkcje edukacyjne. W dalszej części, bliżej ulicy Wyszyńskiego widać zabudowania Klasztoru OO. Dominikanów czy Archikatedry Lubelskiej. To tu również skrywa się urokliwy Zaułek Władysława Panasa – profesora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, literaturoznawcy, który szczególnym okiem spoglądał na Lublin. Niezwykle aktywna rola w życiu kulturalnym miasta i zaangażowanie się w wiele lubelskich inicjatyw kulturalnych sprawiły, że po śmierci został uhonorowany swoim miejscem w magicznym, jak miał zwyczaj mawiać, mieście Lublinie. Jako rozwiązanie wpisz nazwę tej części Lublina, która jest widoczna z ul. Podwale.

**Wskazówka:** Określenie zabytkowej część Lublina.



Rozwiązanie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

12.

### Plac po Farze

**Zadanie:** Plac po Farze pełni dzisiaj rolę głównego rynku na Starym Mieście w Lublinie. Ale jeszcze w XIX wieku ta część historycznego Lublina była ściśle zabudowana kościołem parafialnym, czyli farnym pod wezwaniem św. Michała Archanioła. Dzisiaj na placu odtworzony jest zarys fundamentu kościoła. Z tym miejscem wiąże się również jedna z najbardziej znanych legend lubelskich o Śnie Leszka Czarnego, fundatora fary.

Oto ona.

Jest lato roku pańskiego 1282. Litwini i Jadźwingowie panoszą się na Lubelszczyźnie. Leszek Czarny, książę krakowski rusza naszymu miastu na pomoc. Droga z Krakowa jest długa. Gdy wojska w końcu docierają nad Bystrycę, wroga już nie ma - odjechał na wieść o potężnym władcy. Znużony Leszek zasypia pod dębem. We śnie przychodzi do niego święty Michał Archanioł. Podaje mu królewski oręż i rzecze: „Leszku, synu Kazimierza, goń za wrogiem.” Książę i jego wojska gnają natychmiast za najeźdźcą. W wyniku waleczności księcia nieprzyjaciel ponosi klęskę. Z wdzięczności za zwycięstwo Leszek Czarny ścina dąb, pod którym śnił i doznał anielskiego nawiedzenia. W miejscu anielskiego nawiedzenia każe wznieść świątynię pod wezwaniem św. Michała Archanioła. Podobno w miejscu ołtarza, podczas rozbiórki, znaleziono pień dębu, pod którym miał spać Leszek Czarny.

Jako rozwiązanie podaj nazwę broni, którą Leszek Czarny pokonał najeźdźców.

**Wskazówka:** Broń biała, atrybut rycerza.

Rozwiązanie:

1	2	3	4	5





13.

### Dom Złotnika

ul. Złota 4

**Zadanie:** Historia lubelskich kamienic niejednokrotnie łączy się z ważnymi dla historii naszego miasta postaciami. Przykład może stanowić kamienica Złota 2, gdzie przed wojną mieszkała Franciszka Arnsztajnowa, polska poetka żydowskiego pochodzenia. Prawdziwą ciekawostką stanowi lubelska legenda o starym złotniku i jego młodej córce. Nazwała się Helenka. A może Tereska? Wstała bardzo późno, bo bardzo późno kładła się spać. Ale gdy tylko otwierała okienko na piętrze kamienicy pod numerem 4 przy Złotej, ruch na ulicy zamierał. Przechodnie przystawali i patrzyli, czy jasna główka pojawi się w oknie lub błysnie skrawek bielizny. Tereska! Tereska! Niosło się po Złotej. Tak wykrzykiwali psotni chłopcy ganiający się po uliczkach. Oni też chcieli choć na chwilę zobaczyć śliczną córkę złotnika. Ojciec miał na parterze sklep i jak większość rzemieślników mających swoje warsztaty, wyrabiał piękne, złote cacka. Tereska przeciągała się leniwie w puchowych piernatach i śmiała się perłście. Córeczka była oczkiem w głowie ojca, który głuchy był na gderanie mieszczek przychodzących do jego pracowni. - Jak jeszcze raz zobaczę, że mój mąż się dziwnie zachowuje, jak przechodzimy koło waszego domu, to tej waszej pannicy kudły powyrywam - krzyczały na biednego złotnika. - Jak jeszcze raz zobaczę mojego syna wybiegającego nad ranem z waszej bramy, to tej pięknej Teresce kości porachuję! - dokładały inne. Bo chyba tylko tatulek nie wiedział, że nocami do pięknej panienki przemykają starsi i młodszy panowie. Zaś młoda dama miała tak wielu adoratorów, ponieważ każdemu z nich zapewniała pełną dyskrecję. Wchodzili jedną bramą, a wychodzili drugą, nigdy się nie spotykając. Jedynym świadkiem nocnych schadzek w Domu Złotnika był złoty kogucik na Wieży Trynitarzkiej, który do dziś dnia pieje tylko wówczas, gdy przez bramę przechodzi jakiś wierny mąż.

Jako rozwiązanie utwórz określenie córki złotnika.

**Wskazówka:** Stwórz żeńską formę na określenie córki rzemieślnika.

Rozwiązanie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

14.

### Klasztor OO. Dominikanów

ul. Złota 9

**Zadanie:** Klasztor OO. Dominikanów to najcenniejszy zabytek na terenie Starego Miasta, który jeszcze dzisiaj zajmuje znaczący obszar historycznej części Lublina. Bazylika OO. Dominikanów należąca do zabudowy opactwa jest cennym zabytkiem wpisanym na listę Dziedzictwa Europejskiego.





skiego, jako obiekt Unia Lubelska (wraz z Kaplicą Trójcy Świętej oraz obeliskiem na Placu Litewskim). Znak Dziedzictwa Europejskiego przyznawany jest znajdującym się na terytorium Unii obiektom odgrywającym istotną rolę w historii, kulturze oraz w budowaniu Unii. Jego zadaniem jest zwrócenie uwagi na wspólne dziedzictwo kulturowe w celu wzmocnienia poczucia przynależności do Unii wśród obywateli oraz wzmocnienia dialogu między kulturami. Znane nam dzisiaj dokumenty pozwalają stwierdzić, że dominikanie rozpoczęli swoją działalność na terenie Lublina około 1253 r. Od około 1420 r. klasztor dominikanów lubelskich ma wyjątkowe znaczenie, a to ze względu na przechowywanie relikwii Krzyża św. Z tej racji do relikwii przybywały pielgrzymki z różnych stron Polski, przychodzili również dostojnicy kościelni i państwowi podczas swojego pobytu w Lublinie. Pielgrzymowano do Krzyża św. nawet podczas rozbiorów. W murach klasztornych znajdowały się biblioteka, archiwum czy apteka, z której mogli korzystać również mieszkańcy. Według tradycji klasztornej, Unia lubelska z 1569 r. została podpisana w gotyckim refektarzu na parterze klasztoru. Do dzisiaj zachował się krucyfiks, na który była składana przysięga. Prawdopodobnie ten to krucyfiks miał oglądać Jan Matejko przed namalowaniem obrazu przedstawiającego Unię lubelską. W kościele, w jednak z naw bocznych znajduje się równie ważny dla samego Lublina obraz – jest to przedstawienie wielkiego pożaru miasta, który miał miejsce w 1719 roku. Główną wartością obrazu jest przede wszystkim utrwalony widok XVIII-wiecznego Lublina. Ciekawym motywem jest również przedstawienie roli dominikanów w uratowaniu miasta przed pożogą, za sprawą zainicjowanej modlitwy.

Szukając rozwiązania przyjrzyj się obrazowi i określ działanie, którego podjęli się zakonnicy, aby ocalić Lublin przed trawiącym go żywiołem.

**Wskazówka:** Nazwa zgromadzenia o charakterze religijnym, przemierzającego wyznaczony obszar w celu adoracji, dziękczynnym lub błagalnym.

Rozwiązanie:

1	2	3	4	5	6	7	8

15.

### Trybunał Koronny

ul. Rynek 1

**Zadanie:** Trybunał Koronny, to kolejny obiekt w Lublinie wskazujący na duże znaczenie miasta na mapie Polski i Europy. Powstał w I połowie XVI wieku, jako następca zniszczonego w pożarze drewnianego Ratusza. Początkowo pełnił on funkcję siedziby władz miejskich, a od 1578 roku na wniosek króla Stefana Batorego rezydencję Trybunału Koronnego, czyli najważniejszego sądu apelacyjnego Korony Królestwa Polskiego I Rzeczypospolitej. Z budynkiem Trybunału Koronnego, który zajmuje miejsce w samym środku lubelskiego rynku, wiąże się legenda o Sądzie Diabelskim.



Podanie o Sądzie Diabelskim jest jednym z głośniejszych epizodów z dziejów lubelskiego Trybunału Koronnego. W roku 1637 w Trybunale toczył się proces ubogiej wdowy z bogatym magnatem. Sędzia rozpatrujący tę sprawę wydał wyrok korzystny dla magnata, niesprawiedliwie krzywdzący wdowę. Rozżalona kobieta zawołała z wielkim uniesieniem, że gdyby ją diabli sądzili, a nie ludzie, to sprawiedliwszy wyrok by wydali. Tej samej nocy pisarz trybunalski usłyszał ruch pojazdów przed gmachem, a po chwili na schody weszli nieznajomi sędziowie w pąsowych szatach. Kazali sobie otworzyć salę rozpraw, po czym obsiedli stół prezydialny i wywołali sprawę wdowy. Jeden z nich stanął jako obrońca oskarżonej wdowy. Przestraszony pisarz zauważył, że spiczaste rysy i złe oczy sędziów mają w sobie coś diabelskiego, a ich kruczę włosy maskują ukryte rogi. Istotnie byli to szatani, których Bóg zesłał na powtórne osądzenie sprawy.

Zagadka dotyczy właśnie tego charakterystycznego podpisu – jaką miał formę? – wpisz rozwiązanie.

**Wskazówka:** Śladów tej legendy poszukaj również na malowidłach kamienicy przy Rynku 4 oraz w Muzeum Narodowym na Zamku, gdzie do dziś znajduje się stół z wypalonym „czarcim podpisem”.

Rozwiązanie:

1	2	3	4

16.

### ul. Rynek 12

**Zadanie:** Kamienica Klonowiców, lazuruwa, bogato zdobiona rzeźbieniami w wapieniu i malowanymi ornamentami, swój wygląd zyskała w epoce manieryzmu, choć sam budynek został postawiony na początku XVI wieku. Zanim kamienica stała się własnością rodu Konopniców, od którego otrzymała swoją nazwę, była w posiadaniu wielu rodzin. Wśród jej właścicieli był rajca miejski Andrzej Sadurka, kupiec i burmistrz Jan Domarat. Następnie kamienica przeszła w ręce rodziny Kretków. Po nich poprzez Katarzynę Kretkową właścicielami kamienicy zostali Konopnice. Katarzyna wyszła bowiem za mąż za Sebastiana Konopnicę i w wianie podarowała mu ten budynek. To właśnie tej parze zawdzięcza swój obecny wygląd. Przez długi czas kamienica była w kolorze szarym. Jednak kiedy w roku 2004 rozpoczęto jej remont, odkryta została jej pierwotna barwa. Postanowiono wrócić do tego koloru. Dzięki tej decyzji kamienicę Konopniców bardzo łatwo odróżnić od innych kamienic Rynku. Tylko ona ma tak żywy lazuruwy kolor. Wyróżnia się nie tylko płaskorzeźbami, ale też barwą. Według przekazów, w Kamienicy Konopniców mieszkał przejazdem na Sejm do Warszawy w 1610 r. car Wasyl Szujski z braćmi Dymitrem i Iwanem. W roku 1703 przebywał w niej król szwedzki Karol XII, a rzekomo 4 lata później car Piotr Wielki.



Twoim zadaniem jest przestudiowanie zdobień na kamienicy – oprócz elementów geometrycznych czy roślinnych można dostrzec również postaci zwierząt. Aby rozwiązać zagadkę – odgadnij co to za stworzenia.

**Wskazówka:** Są to mityczne zwierzęta, które często pojawiają się w przedstawieniach baśniowych, a także religijnych.

Rozwiązanie:

1	2	3	4	5

17.

### ul. Jezuicka

#### Kamień Nieszczęścia

**Zadanie:** Nie wszystkie historie kończą się happy endem. Jeśli dotarłeś do zbiegu ulic Jezuickiej i Gruella, to dostrzeżesz znak, który pokieruje cię do kamienia nieszczęścia. Czymże ten kamień zasłużył sobie na takie miano? - otóż jak głosi legenda był to kamień, który służył miejskiemu katowi. Zły kamień dzisiaj pochodzi podobno ze Sławinka pod Lublinem. Na początku XV-go wieku „urzędował” on na dawnym placu Straceń, jako podstawa pod pień dębowy, ociekający krwią skazańców. Zdarzyło się raz, że kat ściął głowę niewinnego człowieka, z takim rozmachem, że pień rozłupał się na połowę, a topór wyszczerbił w kamieniu głęboki wyłom. Z czasem przekonali się ludzie, że dotknięcie kamienia ręką lub bosą stopą sprowadza nieszczęście. Inna historia mówi o pewnym piekarzu, który użył go do pieca budującej się piekarni. Wkrótce śmiałek spalił się w swym piecu, zamknięty przez własną żonę i adorującego ją czeladnika. O nieszczęściach, których winowajcą jest kamień możesz również posłuchać w aktorskim wykonaniu, podczas Festiwalu Legend. Sprawdź w programie, kiedy gramy spektakl Kamień Nieszczęścia – Dintojra.

**Aby natomiast rozwikłać tę z gadkę – wpisz w miejsce rozwiązania nazwę atrybutu kata.**

**Wskazówka:** Rozwiązaniem jest narzędzie, widniejące na znaku.

Rozwiązanie:

1	2	3	4	5



18.

### Wieża Trynitarzka

**Zadanie:** „Na wieży furgotał blaszany kogucik...”, tak Józef Czechowicz zaczyna swój poetycki spacer. Wiersz opisuje rzeczywiste miejsca, które można spotkać na przechadzce po lubelskich ulicach i uliczkach. Ten fragment dotyczy Wieży Trynitarzkiej, pięknej neogotyckiej budowli, która klimatem przenosi nas myślami do południowych miasteczek. Wieża-dzwonnica jest najwyższym zabytkowym punktem wysokościowym Lublina. Z platformy widokowej, na wysokości 40 metrów roztacza się widok na panoramę miasta. Aby się tam dostać trzeba pokonać 207 schodków. Nazwa wieży pochodzi od zakonu oo. trynitarzy. Okazała Wieża była kiedyś niepozorną furtą w zabudowaniach przylegającego do murów miejskich kolegium jezuickiego. Dopiero po przebudowie w 1819 r. według projektu Antonio Corazziego zaczęła dumnie górować nad miastem.

**Ta zagadka wymaga sięgnięcia do wiedzy o literaturze. Jak nazywamy długi wiersz, którego opowieść snuje się przez wiele wersów? - na pewno wiesz o jakie określenie chodzi.**

**Wskazówka:** Aby wskazać rozwiązanie odnajdź tytuł wiersza Józefa Czechowicza.

Rozwiązanie:

1	2	3	4	5	6

19.

### Archikatedra Lubelska

ul. Królewska 10

**Zadanie:** Archikatedra św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty to jeden z największych i najpiękniejszych kościołów w Lublinie. Kościół został konsekrowany w 1604 roku. Jest jednym z pierwszych barokowych budynków wzniesionych poza Włochami. Początkowo służył jako siedziba zakonu jezuitów. Projektantem kościoła był jeden z braci zakonnych – Jan Maria Bernardoni, który częściowo wzorował się na rzymskiej siedzibie jezuitów – świątyni II Gesu. W XVIII w. Józef Meyer udekorował wnętrze świątyni pięknymi malowidłami, przedstawiającymi sceny z pisma świętego. Świątynia jezuitów, przeszła następnie w ręce trynitarzy, aż stała się katedrą w 1805 r., po utworzeniu diecezji lubelskiej. Po zniszczeniach, jakie przyniosła II wojna światowa, katedra została odbudowana i w takiej postaci możemy ją podziwiać do chwili obecnej. Warto wejść do środka, aby przyrzeć się bliżej iluzjonistycznym polichromiom oraz wspaniałemu wyposażeniu świątyni. **Słowo, które jest rozwiązaniem tej zagadki odnosi się do funkcji jednego z pomieszczeń wewnątrz katedry.**

**Wskazówka:** Aby rozwiązać zagadkę wpisz nazwę miejsca, gdzie przechowuje się cenne rzeczy.





Rozwiązanie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

### HASŁO GRY MIEJSKIEJ

Nr zagadki	1	2	3	4	5	6
Nr litery	2	9	5	4	4	2
<b>hasło</b>						

Nr zagadki	7	8	9	10	11
Nr litery	1	2	5	1	5
<b>hasło</b>					

Nr zagadki	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Nr litery	2	10	6	3	5	5	5	8	3	1
<b>hasło</b>										